

מבט לכנסת

זוכרים את ה"רצח" נאבקים על ה"דמוקרטיה"

לפני 27 שנים נרצח ראש ממשלה בישראל, יצחק רבין ז"ל. בשנים שעברו מאז הרצח היינו עדים לטשטוש וזיכרון הרצח בחלקים מהחברה הישראלית. עצרות הזיכרון המשיכו להתקיים כשבמרכון - ההתמודדות עם הלקחים של רצח ראש ממשלה בישראל וההסתה שהובילה לכך. הרצח הוא תמרור אזהרה לחברה הישראלית, אל לנו להשכיח, לטשטש ולעוות את מה שהתרחש כאן לפני 27 שנים

אותם היהודים שחיו באותה תקופה, הם שעשו עבור הרומאים את העבודה המלוכלכת - מה שמוכר לנו כ"חורבן בית שני".

גם אם אתה בטוח בצדקת דרכך, גם כאשר אתה חושב שהצד השני שוגה, ישנם קווים אדומים שאותם לא חוצים - אלימות, מכל סוג שהיא, אסור שתקרה, כמו גם, השחרת פניהם של קבוצות בחברה הישראלית בגלל דעה, אידיאולוגיה או אמונה שונה. רצח יצחק רבין אינו מצביע על צדקת הדרך - לא של השמאל ולא של הימין, הרצח הוא מעשה נתעב של בריונות לשמה, הוא צריך ללמד שהוויכוח בין השמאל לימין, בהחלט יכול להתקיים, אבל האלימות חייבת להיפסק.

בקטנה

במלאת 27 שנים לרצח ראש ממשלה בישראל, כולנו מחויבים לקריאה משותפת: לגנות ולהקיע כל הסתה וגזענות המנוגדים לרוח ולמהות של אורח החיים האנושי, היהודי והדמוקרטי.

החברה הישראלית חייבת להירתם למשימת חיינו ולהבין, שישראל עומדת בפני הכרעות קשות, הוות גורל והיסטוריות, הכרעות שחייבות להתקבל אך ורק באמצעות הליך דמוקרטי, ערכי ומוסרי. כל נבחר ציבור חייב להציב את רצח יצחק רבין כתמרור אזהרה בפני החברה כולה, ולהתחייב שאת כל המחלוקות תכריע הדמוקרטיה בלבד. חובה לעשות הכל כדי שבכל יום, לא נשכיח, נטשטש ונעוות את מה שהתרחש כאן לפני 27 שנים ונעשה הכל כפרט וכחברה - כדי שחלילה דבר כזה לא יקרה שוב.

רמטכ"ל הניצחון של מלחמת ששת הימים וראש ממשלת ישראל - שנרצח על ידי יהודי.

הכאב לצד המבוכה היו גדולים. העובדה שהיה איש ואיננו. ראש ממשלה שידע לקחת אחריות להצלחות, אבל גם לכישלונות.

באותו לילה, לא באמת ניתן היה לקלוט ולהאמין שרצח נתעב שכזה התרחש כאן אצלנו, במדינת ישראל, ועוד על ידי מתנקש יהודי שהמתין עם אקדח טעון וירה שלושה כדורים קטלניים בגבו של ראש הממשלה. עד לאותו היום, כולנו ידענו שתרחיש כזה לא יכול לקרות אצלנו - תרחיש כזה שמור למדינות השכנות.

רבים בחברה הישראלית זוכרים את הלילה ההוא בכיכר וחיים עם התקווה שהאירוע הטרגי לימד משהו בכל הקשור להסתה המסוכנת ועד כמה היא מהווה קו אדום מובהק - ובעיקר כשמדובר ביהודים.

דיי להסתה

אסור להשתיק ציבור שלם בחברה, כמו גם, אסור להכפיש ציבור שלם שמתוכו צמח הרוצח. לא הימין רצח את רבין, לא הדתיים רצחו את רבין - יגאל עמיר רצח את רבין. חייבים לעצור את השנאה וההסתה שמחלחלות ושמות חוצץ בחברה הישראלית, מה שחלילה עלול להוביל לאובדן המדינה. דור שלם שנולד כאן בארץ, מתייחס למדינת ישראל כמובן מאליו. אז לא! מדינת ישראל אינה דבר מובן מאליו - ביצורה של המדינה כלפי חוץ, אינו שומר עלינו מפני אובדן הבית מבפנים; כשהרומאים הגיעו לירושלים היא כבר הייתה חרבה, מי שהחריב אותה הם

כך אמר ראש הממשלה יצחק רבין ז"ל בישיבה הראשונה של הכנסת השלוש עשרה, יולי 1992:

"אנו יודעים היטב, כי בדרך שבה אנו הולכים יערמו מכשולים, יפרצו משברים, תהיינה אכזבות, דמעות וכאב. אולם אחרי כל אלה, אחרי שנעבור בדרך הזאת, תהיה לנו מדינה חזקה, מדינה טובה, שכולנו שותפים למאמץ הגדול וגאים להיות אזרחיה - התשובה היא בנו ושלנו".

וכך אמר ראש הממשלה יצחק רבין ז"ל, ב-4 בנובמבר 1993, שנתיים לפני הרצח: "מדינה נבנית במעשים קטנים, אפורים, יומיומיים. אם נבנה בתים ונבנה קורת גג לעולים חדשים ולזוגות צעירים ולחייילים משוחררים, אם נדאג לתעסוקה לכל מי שרוצה ויכול לעבוד, אם יחושו אזרחי ישראל ביטחון בחייהם, בבית וברחוב, אם נסלול כבישים ואם נדאג לחינוך נכון לילדינו, אם כל אחד מכם ומבני משפחותיכם, וחברכם, אם יהיו לו המזון, והבית, והביטחון והבריאות במידה הראויה, כי אז עשינו את שלנו כממשלה, הצדקנו את התקוות שתלו בנו".

הלם שקשה לתאר במילים

בישראל מעבר ל-2.5 מיליון ילדים שנולדו אחרי הרצח. הנוער של היום אינו מכיר את תחושת הפחד ואין לו זיכרונות אישיים מהאירוע הנורא ששינה את פני החברה הישראלית - כל מי שחווה את ההלם של ליל ה-4 בנובמבר 1995, לעולם לא ישכח את הרגע, את הלילה, בו נרצח ראש ממשלה בישראל. יצחק רבין ז"ל, היה מפקד חטיבה במלחמת העצמאות,